

Tervetuloa Auroras- työelämämentoriksi

Auroras

Arvoisa Auroras-mentori!

Lämpimät kiitokset vielä kerran siitä, että haluat tukea maahan muuttaneiden naisten työllistymistä ja olet lähtenyt mukaan Auroras-toimintaan. Olet tärkeällä asialla. Oman osaamisen tunnistaminen, ammatillisen itsetunnon kasvu ja suomalaisen työelämän tuntemus ovat maahan muuttaneille naisille ensiarvoisen tärkeitä kouluttautumisen, työllistymisen ja kotoutumisen kannalta. Meidän naisten on pidettävä yhtä ja tuettava toisiamme, jotta maailmasta tulisi tasa-arvoisempi.

Työelämämentorointi koskettaa kuitenkin ensisijaisesti yksilöitä: aktoreita, mutta myös mentoreita. Toivommekin, että työelämämentorointi on sinulle yhtä antoisaa ja elämää rikastuttavaa kuin aktoreillekin. Mentorointi on ennen kaikkea tasa-arvoista vuorovaikutusta ja tarkoituksena on, että Auroras-ryhmissä ja yksilömentoroinnissa kaikki viihtyvät ja oppivat uutta.

Tämän pienen oppaan tarkoituksena on muistuttaa mieleen, mistä Auroraksen työelämämentoroinnissa on kyse, ja antaa käytännön vinkkejä mentorointiin.

Lisätietoa löydät osoitteesta www.auroras.fi.

Toivomme sinulle antoisia hetkiä Auroras-ryhmässä tai yksilömentorina!

Auroras-verkosto

Oppaassa on hyödynnetty seuraavia lähteitä:

- Väestöliitto 2019. Matkalla työelämään. Taustamateriaali mentoroinnin tueksi
- Kannianen, M-R., Nylund, J. & Kupias, P. 2017. Mentoroinnin työkirja. Helsingin yliopisto
- Pääkaupunkiseudun Auroras-suunnittelutiimin ohjeistus 2019
- Auroras-kehittämistyöpajan muistiinpanot 12.8.2019

Tästä oppaasta löydät:

TOIMINNAN TAUSTAA	1
TOIMINNAN TAVOITTEET	2
MENTOROINNISTA SANOTTUA	3
AURORAS-VERKOSTON TYÖELÄMÄMENTOROINTI	4
Yleisiä periaatteita	4
Ryhmän kokoonpano	4
Aikataulu	4
Tapaamisten teemat	5
Viestintä	5
Mentoreiden tehtävät	5
Aktoreiden tehtävät	6
AURORAS-VERKOSTON YKSILÖMENTOROINTI	7
MILLAINEN ON HYVÄ MENTORI?	8
MENTORIN TUKI	8
AURORAS-VERKOSTON YHTEYSTIEDOT	9

TOIMINNAN TAUSTAA

Auroras-toiminta on alkanut vuonna 2012, kun *Suomen Akateemisten Naisten Liiton* hallinnoima *Luetaan yhdessä -verkosto* sai Opetushallitukselta avustuksen toiminnan pilotoimiseen. Pilotin aikana järjestettiin seminaarimuotoista Auroras-toimintaa pääkaupunkiseudulla ja Turussa. Sen jälkeen Auroras kulki osana *Luetaan yhdessä -verkostoa* laajentuen myös Vaasan seudulle. Syksyllä 2018 toimintansa aloitti *Luetaan yhdessä -verkostosta* eriytynyt Auroras-kehittämishanke, joka sai avustusta Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksesta (STEA) sekä Opetushallitukselta. Hanke päättyi 2021 vuoden loppussa, mutta verkoston toiminta jatkuu edelleen vapaaehtoisvoimin.

Tällä hetkellä *Suomen Akateemisten Naisten Liitto - Finlands Kvinnliga Akademikers Förbund* ja sen hallinnoimat kaksi verkostoa tarjoavat monipuolisesti toimintaa eri kohderyhmille. *Suomen Akateemisten Naisten Liitto* tekee yhteiskunnallista vaikuttamista ja kokoaa paikallisyhdistyksissään yhteen akateemisen tutkinnon suorittaneita naisia eri aloilta. *Luetaan yhdessä -verkoston* ryhmissä vapaaehtoiset opettavat maahan muuttaneille erityisesti arjessa tarvittavaa suomen kieltä eri tasoille opiskelijoille. *Auroras-verkoston* yksilö- ja ryhmämentorointi on puolestaan tarkoitettu koulutetuille naisille, jotka osaavat jo paremmin suomea, sekä kotiäideille.

TOIMINNAN TAVOITTEET

Auroras-toimintaa on ollut Suomessa aikaisemminkin, mutta nykyisen toiminnan raamit tulevat kehittämishankkeesta. Kohderyhmänä ovat **maahan muuttaneet koulutetut naiset**, jotka kaipaavat tukea työllistymiseensä, sekä **maahan muuttaneet kotiäidit**, jotka ovat kiinnostuneita suunnittelemaan työelämään siirtymistä lähiaikoina. Ryhmät ovat suunnattu koulutetuille naisille, jotka voivat olla työnhakijoita, opiskelijoita tai jo työelämässä. Lisäksi ryhmiä järjestetään kotona lasten kanssa oleville äideille.

Auroras-toiminnan päätavoitteena on tukea maahanmuuttajataustaisia koulutettuja naisia sekä kotiäitejä heidän osaamisensa kehittämisessä ja lisätä heidän työelämätietojaan, -taitojaan sekä -verkostojaan. Tätä kautta pyritään myös edistämään heidän kotoutumistaan suomalaiseen yhteiskuntaan. Tavoitteena on toimintaan osallistuvien suomen kielen taitojen kehittyminen erityisesti työelämäsananaston osalta.

Auroras-toiminnassa tärkeää on yhdessäolo ja voimaantuminen. Mitä se tarkoittaa käytännössä? Auroras-kehittämistyöpajaan osallistuneen sanoin: *“Voimaantuminen tarkoittaa oman unelman löytymistä ja kirkastumista ja uskoa siihen, että oman unelman toteuttaminen on mahdollista tässä maassa.”*

MENTOROINNISTA SANOTTUA

“Mentorointi on yhteistyösuhde, jonka keskeisenä tavoitteena on edistää oppimista ja osaamista sekä tukea aktorin ammatillista kasvua. Mentorointi on menetelmänä yksinkertainen ja perustuu mentoroitavan eli aktorin ja mentorin väliseen vuorovaikutukseen.”

Kanniainen, M-R., Nylund, J. & Kupias, P. 2017. Mentoroinnin työkirja. Helsingin yliopisto

“Vaikka mentorointi tähtää aktorin kehittymiseen, vuorovaikutteisessa prosessissa myös mentori oppii uutta.

Kanniainen, M-R., Nylund, J. & Kupias, P. 2017. Mentoroinnin työkirja. Helsingin yliopisto

“Mentorin tärkein tehtävä on kannustuksen ja keskustelun avulla löytää aktorin työuratoiveet ja -päämäärät.”

Väestöliitto 2019. Matkalla työelämään. Taustamateriaali mentoroinnin tueksi

AURORAS-VERKOSTON TYÖELÄMÄMENTOROINTI

Auroras-mentorointi koostuu ryhmä- ja yksilömentoroinnista. Alta löydät tärkeimmät tiedot Auroras-ryhmämentoroinnista pähkinänkuoressa.

Yleisiä periaatteita

- Ryhmien ilmapiiri on ystävällinen, välitön ja luottamuksellinen
- Auroras-toiminta on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumatonta ja ryhmässä kunnioitetaan kaikkien vakaumuksia ja näkemyksiä, kunhan ne eivät loukkaa toisia
- Ryhmän alussa on hyvä sopia yhdessä, että siellä käsiteltyjä henkilökohtaisia asioita ei levitetä eteenpäin
- Lukuvinkki: ks. Auroraksen nettisivujen materiaalipankista ryhmän suunnitteluun liittyvät materiaalit
- Ryhmissä keskeisessä roolissa on kokemusten vaihtaminen osallistujien kesken eli vertaisuus
- Ryhmässä kaikki ovat tasa-arvoisessa asemassa ja kaikilla on oikeus kysyä ja saada tietoa, olla eri mieltä tai kyseenalaistaa (hyvässä hengessä)

Ryhmän kokoonpano

- Ryhmässä on noin 2–4 mentoria sekä noin 5–10 maahanmuuttajataustaista osallistujaa (aktoria)
- Ryhmän mentorit ovat suomenkielisiä tai hyvin suomea osaavia naisia, joilla on kokemusta suomalaisesta työelämästä
- Ryhmän osallistujat sekä mentorit ovat eri ammattialoilta

Aikataulu

- Osallistujat sitoutuvat osallistumaan ryhmämuotoiseen mentorointiin syys- tai kevätlukukauden ajan
- Ryhmät kokoontuvat kahden tunnin keskusteluihin yleensä kerran viikossa: yksi ryhmä kokoontuu n. 12 kertaa / 24 tuntia (kotiaideille suunnattu ryhmä 8 kertaa / 16 tuntia)
- Ryhmän aikataulu sovitaan ensimmäisellä tapaamiskerralla
- Ryhmän omien kokoontumisten lisäksi verkostossa pyritään järjestämään yhteisiä tilaisuuksia, joissa osallistujat voivat tutustua toisiinsa
- Aktorit saavat Auroras-ryhmiin osallistumisesta todistuksen, jos ovat osallistuneet vähintään 10:lle tapaamiskerralle (eli kaksi kertaa voi olla pois, tästä joustoa poikkeustilanteissa)
- Tavoitteena on, että aktori voisi hyödyntää saamaansa todistusta työnhaussa

Tapaamisten teemat

- Ryhmässä sovitaan yhdessä käsiteltävistä teemoista ja aikatauluista, mutta hankkeen tavoitteiden mukaisesti vähintään kaksi kokoontumiskertaa käsittelee *osaamisen tunnistamista ja kehittämistä*, vähintään kaksi kokoontumiskertaa *suomalaista työelämää sekä rekrytointiprosesseja* ja yksi kokoontumiskerta voi olla *yritysvierailu* tai *vierailevan asiantuntijan käynti* ryhmässä
- Mentorit voivat hyödyntää omia verkostojaan yritysvierailun tai -vierailujen sopimisessa
- Kaikessa Auroras-toiminnassa punaisena lankana on työelämässä tarvittavan suomen kehittäminen ja ryhmän kokoontumisissa tätä voi toteuttaa esimerkiksi niin, että jokaiseen teemaan liittyvää sanastoa käsitellään yhdessä
- Tapaamisten teemat kannattaa sopia heti alussa, osallistujien toiveet huomioiden
- Tapaamisten suunnittelussa voi hyödyntää Auroras-verkoston nettisivuilta löytyvää materiaalipankkia
- Esimerkkejä tapaamisten teemoiksi: tutustuminen ja omat tavoitteet, suomalainen työelämä, oman osaamisen tunnistaminen ja esittely, työlainsäädäntö, työnhaun eri kanavat, CV:n ja työhakemuksen tekeminen, millainen on hyvä videohakemus, ammattiliitot ja muut ammatilliset verkostot, LinkedIn työnhaun ja verkostoitumisen välineenä
- Auroras-verkosto tiedottaa yhteisistä tilaisuuksista mm. uutiskirjeessä ja verkoston Facebook-sivuilla sekä sähköpostitse suoraan mentoreille

Viestintä

- Ryhmän ensimmäisessä tapaamisessa kannattaa sopia, mitä viestintäkanavaa käytetään ryhmän sisäiseen viestintään (Whatsapp, sähköposti, Facebook-ryhmä), ja kuinka poissaoloista ilmoitetaan
- Kaikkia mentoreita ja aktoreita suositellaan tilaamaan Auroras-verkoston uutiskirje
- Suositeltavaa on myös Auroras-verkoston Facebook- ja LinkedIn-sivujen seuraaminen sekä julkaisujen tykkääminen ja jakaminen eteenpäin
- Verkostolla on Facebookissa ja LinkedInissä suljetut ryhmät, joiden on tarkoitus tukea verkostoitumista tapaamisten ulkopuolella ja mahdollistaa esimerkiksi työnhakuun liittyvien vinkkien jakamisen

Mentoreiden tehtävät

Mentorit sopivat ryhmässä keskenään, kuinka eri teemoja käsitellään. Teemoja voi esimerkiksi jakaa mentoreiden kesken niin, että jokainen pitää vuorollaan yhteisen alustuksen aiheesta. Mentoreiden kesken on myös hyvä sopia siitä, millainen käytäntö ryhmässä on poissaoloihin liittyen ja käytetäänkö ryhmässä oppimispäiväkirjaa.

Vaikka toiminnan tavoitteet ovat samat, voi jokainen ryhmä toimia parhaaksi katsomallaan tavalla. Ryhmän yhteinen työskentelytapa muodostuu yhdessä keskustellen ja siitä sopien.

Auroras-ryhmissä on noudatettu ohjeistusta, jonka mukaan mentoreiden tehtävänä on:

- varmistaa ennalta lukkoon lyöty kokoontumisaikataulu ja varmistettu kokoontumistila ao. päiviksi.
- olla taustatukena ryhmän valitessa teemat tapaamisilleen, tarvittaessa ohjata ryhmäläiset lähdemateriaalin jäljille kunkin teeman osalta, jotta keskustelijat olisivat paremmin selvillä alan/teeman terminologiasta tai tilanteesta Suomessa. Tapaamisia voi järjestää myös teemaan sopivissa organisaatioissa.
- tapaamisten lopussa tarvittaessa yleisesti käsitellä ja selventää keskustelun aikana havaittuja oleellisimpia kielenkäyttöön liittyviä virheitä, jotta osallistujilla olisi parempi mahdollisuus varmistaa kommunikoidensa yhä ymmärrettävämmin. Samalla voidaan myös tuoda esille hyviä esimerkkejä keskustelussa käytetystä kielestä.
- kannustaa keskustelijoita keskustelemaan ja osallistumaan yhteiseen toimintaan sekä luomaan osaltaan hyvää henkeä tilaisuuksiin.
- sopia poissaolon osalta ryhmäläisen kanssa siitä, miten poissaolo korvataan – esimerkiksi käymällä toisen keskusteluryhmän yhdessä tilaisuudessa, kirjoittamalla pieni raportti jostakin vastaavasta, ohjaajan hyväksymästä korvaavasta tilaisuudesta (esim. rekrytointitapahtuma), tehdä pieni YouTube-klippi.
- varmistaa, että ryhmän osallistujat pitävät oppimispäiväkirjaa ja tuottavat siihen materiaalia annettujen ohjeiden mukaisesti.
- tarvittaessa virittää keskustelua, huolehtia siitä, että kaikki osallistujat todella osallistuvat keskusteluun.
- tarvittaessa, ja osallistujan niin toivoessa, ohjata hänet toiseen keskusteluryhmään. Alustava ryhmäjako voi siis muuttua niin kielen osaamistason, oman alan kielitaidon paremman hyödyntämisen tai muun perustellun syyn vuoksi.
- tarkistaa, että kauden loputtua kaikki tarvittavat osiot todistukseen on kerätty, jotta Auroras voi sen osallistujalle antaa.

Pääkaupunkiseudun Auroras-suunnittelutiimin ohjeistus 2019.

Aktoreiden tehtävät

Auroras-ryhmissä on noudatettu ohjeistusta, jonka mukaan keskusteluryhmään osallistuva:

- pyrkii olemaan aktiivinen keskustelija ja tukemaan muita keskustelijoita.

- tarvittaessa valmistautuu eri teemakeskusteluihin ottamalla aiheesta jonkin verran selvää ennakkoon (sisältö, terminologia yms.).
- sitoutuu toimintaan niin, että hän on säännöllisesti läsnä tilaisuuksissa. Poissaolon korvaamisesta sovitaan ohjaajan kanssa.
- pitää oppimispäiväkirjaa, joka sitten yhdessä todistuksen kanssa on mahdollista antaa työnantajalle todisteena aktiivisesta kurssiosallistumisesta työtä hakiessa. Päiväkirja toimii myös tukena henkilökohtaiselle oppimiselle.
- kertoo keskustelun vetäjälle, jos havaitsee jonkin muun ryhmän sopivan paremmin oman työelämän suomen kielensä kehittämiseen ja toivoo voivansa vaihtaa ryhmää.
- tekee arvion omasta työelämän suomen kielen käyttönsä kehittymisestä kauden lopussa.

Pääkaupunkiseudun Auroras-suunnittelutiimin ohjeistus 2019.

AURORAS-VERKOSTON YKSILÖMENTOROINTI

Ryhmämentoroinnin lisäksi Auroras-toimintaa toteutetaan myös yksilömentorointina, erityisesti Vaasassa. Yksilömentorit ovat eri henkilöitä kuin Auroras-ryhmien ohjaajat. Yksilömentorit tapaavat oman aktorinsa kanssa 1–2 kertaa kuukaudessa. Lisäksi kaikille yksilömentoroinnissa mukana oleville aktoreille ja mentoreille on järjestetty Vaasassa kolme yhteistä tapaamista mentorointijakson aikana.

MILLAINEN ON HYVÄ MENTORI?

Mentorina toimitaan juuri niillä tiedoilla ja taidoilla, mitä kenelläkin on hallussaan. Olet siis hyvä juuri sellaisena kuin olet. Tässä kuitenkin vielä muutama vinkki matkan varrelle.

Mentorin muistilista (Väestöliitto 2019):

- Kuuntele aktorin omia toiveita ja ajatuksia
- Kannusta
- Puhu selkokieltä
- Kuvaile asiat auki, varmista onko sinut ymmärretty
- Tarjoa vaihtoehtoisia ajatuksia urapoluista
- Ohjaa neuvo ja auta - sopivasti
- Ole kärsivällinen
- Puutu ajoissa - ongelmia kohdatessa ota yhteyttä hankkeen työntekijöihin
- Auta aktoria oman osaamisen tunnistamisessa
- Muistakaa pitää hauskaa!

Väestöliitto 2019. Matkalla työelämään. Taustamateriaali mentoroinnin tueksi

MENTORIN TUKEA

Mentorilla on oikeus saada vapaaehtoistehtäväänsä tukea koko sen keston ajan. Auroras-verkoston yhteistiedot löydät osoitteesta: <https://auroras.fi/yhteystiedot/>. Mentoroinnissa merkittävässä roolissa on myös vertaistuki eli kokemusten vaihtaminen ja hyvien ideoiden jakaminen mentoreiden kesken.

AURORAS-VERKOSTON YHTEYSTIEDOT

Nettisivut: www.auroras.fi

Facebook: [@aurorasverkosto](https://www.facebook.com/aurorasverkosto)

LinkedIn: [Auroras-verkosto](https://www.linkedin.com/company/auroras-verkosto)